

OBSAH

1.	Vývoj selekce užitkových typů a plemen koní	3
2.	Plemena koní	5
2.1.	Plemena skupiny mongolských (stepních) koní	5
2.1.1.	Primitivní plemena skupiny mongolských (stepních) koní	5
2.1.2.	Kulturní plemena skupiny mongolských (stepních) koní	7
2.2.	Plemenná skupina východních (orientálních) koní	11
2.2.1.	Podskupina iránských koní	11
2.2.2.	Podskupina arabských koní	13
2.2.3.	Podskupina plemen koní odvozená z arabsko-berberské krve	17
2.2.4.	Podskupina anglických koní	22
2.2.4.1.	Speciální plemena	22
2.2.4.2.	Plemena šlechtěná na sportovní výkonnost	26
2.2.4.3.	Ostatní významná plemena	31
2.2.5.	Podskupina tarpanovitých koní	41
2.3.	Plemenná skupina západních (okcidentálních) koní	43
2.4.	Plemenná skupina severských (nordických) koní	53
2.4.1.	Plemena pony šlechtěná na sportovní výkonnost	57
3.	Vývoj chovu koní v ČR	59
3.1.	Nejstarší období chovu koní v českých zemích – do roku 1869	59
3.2.	Období 1869 – 1918	60
3.3.	Období 1918 – 1945	61
3.3.1.	Vývoj teplokrevného koně v Čechách v období 1918 – 1945	62
3.3.2.	Vývoj teplokrevného koně na Moravě v období 1918 – 1945	63
3.3.3.	Vývoj chladnokrevného koně v Čechách a na Moravě v období 1918 – 1945	64
3.3.4.	Chov koní v Čechách a na Moravě v letech 1938 – 1945	64
3.4.	Období 1945 – 1990	64
3.5.	Období 1990 – 2001	70
4.	Reprodukce a její zvláštnosti v chovu koní	73
4.1.	Dospělost koní	73
4.2.	Zvláštnosti reprodukčního procesu koní	74
4.2.1.	Anatomické zvláštnosti	74
4.2.2.	Fyziologické zvláštnosti	74
4.2.2.1.	Vlastnosti ejakulátu hřebce	74
4.2.2.2.	Pohlavní cyklus klisny	74
4.3.	Detekce říje	75
4.4.	Připouštění klisen	76
4.5.	Umělá inseminace klisen	77
4.5.1.	Inseminace čerstvým spermatem	77
4.5.2.	Inseminace krátkodobě konzervovaným spermatem	77
4.5.3.	Inseminace dlouhodobě konzervovaným spermatem	77
4.6.	Embryotransfer u koní	78
4.7.	Březost klisny a její diagnostika	78
4.8.	Porod	81
4.9.	Organizace reprodukčního procesu – připouštěcí období	81
5.	Zásady chovu a odchovu koní	83
5.1.	Odchov sajících hříbat	84
5.1.1.	Období mléčné výživy	84
5.1.2.	Odstav	85
5.2.	Odčervování koní	86

5.3.	Odchov odstávčat a mladých koní	87
5.3.1.	Vady stavby kopyta	89
5.4.	Organizace chovu a odchovu	91
5.5.	Ustájení koní	91
5.5.1.	Příslušenství koníren	92
5.6.	Technologie chovu a odchovu	92
5.6.1.	Stájový chov a odchov	93
5.6.2.	Pastevní chov a odchov	93
5.6.2.1.	Podmínky pro výběr stanoviště	93
5.6.2.2.	Výměra pastviny	94
5.6.2.3.	Oplocování pastvin pro koně	94
5.6.2.4.	Pastevně technická zařízení	94
5.6.2.5.	Organizace pastvy koní	95
5.6.2.6.	Ošetřování pastvin	95
6.	Mechanika pohybu koně	96
6.1.	Charakteristiky pohybu koně	97
6.2.	Chody koně	97
6.2.1.	Základní chody koně	97
6.2.1.1.	Mechanika pohybu skoku koně	98
6.2.2.	Další formy chodů koně	98
6.2.3.	Zvláštnosti, nepravidelnosti, odchylky a nedostatky chodů koně	99
6.2.4.	Získané chody koně	100
7.	Výcvik a trénink koní	101
7.1.	Výcvik jezdeckého koně	101
7.1.1.	Základní výcvik jezdeckého koně	101
7.1.1.1.	Obsednutí	102
7.1.1.2.	Uvolnění a přilnutí	102
7.1.1.3.	Sebrání	104
7.1.2.	Kampaní (zdokonalovací) výcvik jezdeckého koně	105
7.1.3.	Speciální výcvik jezdeckého koně	107
7.1.3.1.	Speciální výcvik skokových koní (skokanů)	107
7.1.3.2.	Speciální výcvik drezurních koní	109
7.1.3.3.	Speciální výcvik koně pro všestrannou způsobilost	111
7.2.	Výcvik dostihového koně (předtrénink)	111
7.3.	Výcvik tažného a kočárového koně	113
7.3.1.	Základní výcvik tažného a kočárového koně	113
7.3.1.1.	Otahování	113
7.3.1.2.	Připřahání a návyk v tahu na pohyblivých vahách	114
7.3.1.3.	Sepřahání a stupňování spolehlivosti v tahu	114
7.3.2.	Speciální výcvik tažného a kočárového koně	114
7.4.	Výcvik soumarů	115
7.5.	Trénink koní	116
7.5.1.	Morfologické a funkční změny systémů organismu vlivem tréninkového procesu	116
7.5.2.	Výběr koní do tréninku	118
7.5.3.	Princip tréninkového procesu	119
8.	Výkonnost a výkonnostní zkoušky koní	122
8.1.	Faktory ovlivňující výkonnost koně	122
8.1.1.	Tělesná stavba	122
8.1.2.	Konstituce	124
8.1.3.	Temperament	125

8.1.4.	Charakter	126
8.2.	Výkonnostní zkoušky koní	126
8.2.1.	Všestranné výkonnostní zkoušky	127
8.2.2.	Sportovní výkonnostní zkoušky	128
8.2.3.	Speciální výkonnostní zkoušky	128
8.2.3.1.	Dostihové soustavy a jejich funkce	129
8.2.3.1.1.	Dostihy koní stejného věku	130
8.2.3.1.2.	Dostihy koní rozdílného věku	131
8.2.3.1.3.	Mezinárodně registrované dostihy a jejich význam	133
8.2.3.1.4.	Překážkové dostihy	134
8.2.3.1.5.	Organizace cvalových dostihů	135
8.2.3.1.6.	Klusácké dostihy	135
8.3.	Kriteria výkonnosti koní	136
8.3.1.	Výkonnost jezdeckého koně	137
8.3.2.	Výkonnost dostihového koně	137
8.3.3.	Výkonnost kočárového koně	140
8.3.4.	Výkonnost tažného koně	140
9.	Dědičnost vlastností koní	141
9.1.	Dědičnost užitkových vlastností koní	141
9.1.1.	Dědivost typu a tělesné stavby	142
9.1.2.	Dědivost mechaniky pohybu a jezditelnosti	145
9.1.3.	Dědivost výkonnosti	146
9.1.3.1.	Dědivost výkonnosti anglického plnokrevníka a klusáka	146
9.1.3.2.	Dědivost výkonnosti sportovních plemen koní	147
9.2.	Dědičnost barev koní	147
9.2.1.	Major geny pro barvu koní	148
9.2.2.	Modifikující geny s velkým účinkem	148
9.2.3.	Modifikující geny s malým účinkem (polygeny)	150
9.3.	Dědičnost vad a nemocí koní	151
10.	Selekce v chovu koní (princip a metody selekce v chovu koní)	152
10.1.	Selekce podle exteriéru	152
10.2.	Selekce podle konstituce	152
10.3.	Selekce podle ukazatelů plodnosti	153
10.4.	Selekce podle výkonnosti	153
10.5.	Postup šlechtění	153
10.6.	Odhad plemenné hodnoty v chovu koní	155
11.	Plemenitba v chovu koní	156
11.1.	Plemenné knihy v chovu koní a jejich typy podle řádů plemenných knih	156
11.2.	Metody plemenitby a jejich využití v chovu koní	157
11.2.1.	Čistokrevná plemenitba	157
11.2.2.	Křížení	158
11.2.2.1.	Meziplenné křížení	159
11.2.2.2.	Pozměňovací křížení	159
11.2.2.3.	Užitkové křížení	160
11.2.2.4.	Mezidruhové křížení (bastardace)	160
11.3.	Výběr rodičovských párů	160
11.4.	Realizace plemenitby	162
11.5.	Způsoby plemenitby v chovu koní	163
	Literatura	164
	Obsah	168